

Leto VII.

V Ljubljani, 16. septembra 1911.

Štev. 9.

M. KASTELČEVA:

Draginja.

Splošno draginjo, ki se razširja kakor najstrupenejša nalezljiva bolezen na vse, prav na vse predmete, občutimo ženske pač najbolj. Gospodinje, matere najbridkejše občutijo grozno draginjo, ki narašča z vsakim dnevom, da je že ni možno več prenašati in nas mora biti naravnost strah prihodnosti, če se temu na kakoršenkoli način ne odpomore.

Človek trpi, dokler trpeti more. Ko pa je mera polna, tedaj začne prekipevati. In najljutejši je človek, če ne more potolažiti svojega želodca; mati more postati divja zver, ako mora gledati, da jej otroci ginevajo od lakote... Na Francoskem je pognala splošna in pretirana draginja ženstvo v besen obup. Zlasti v severni Franciji so uprizorile ženske pravi štrajk, cele revolte; organizirale so se ter sklenile, da bojkotirajo različna živila, ki so se prekomerno podražila. Ta štrajk postaja vedno večji ter je povzročil že velike nemire in pretepe po trgih. Demonstracije so zavzele naravnost nevarno obsežnost. V Châlonsu je hodilo ljudstvo, zlasti ženske — po trgu, trgalo prodajalcem košare z jajci in drugimi živilii iz rok ter jih metalo po tleh. Na tisoče in tisoče ljudi hodi po ulicah ter pojejo »himno na surovo maslo«. Vse se boji štrajkujočih žensk. Mesarji, peki, branjevci zapirajo svoje prodajalne ter skrivajo svoje blago. Kamor pride množica

**Vsaka gospodinja, ki hoče 'Slovensko Gospodinjjo' zastoj,
naj pošlje svoj naslov Kolinski tovarni v Ljubljani.**

skrajno obupanih in zato tudi skrajno razjarjenih žensk, povsod razširjajo strah in grozo. Zbira se jih toliko število, — pomaga jim tudi moštvo — da terorizirajo oblasti in trgovce, da dajejo blago po prejšnjih cenah.

Iz Pariza poročajo, da je v St. Quentinu naskočilo 30. avgusta dopoldan 1500 tkalnih pomočnikov prodajalnice za surovo maslo in jajca ter večino zaloge uničilo. Policija prodajalcev ni mogla ščititi. V več krajih so delavske žene priredile na cestah hrupne demonstracije proti draginji. — 1. septembra so se pripetile nove demonstracije zaradi draginje. Demonstranti so zgradili barikade in obmetali kirasirske patrulje s kamenji ter celo streljali iz revolverjev na nje. — V Donaiu je zahtevalo več sto žensk in moških od mesta energične korake proti draginji. Občinski svet je sklenil izročiti vladi zahtevo, da se odpravi davek na meso in druga živila. — To pa množici ni bilo dovolj... V okraju Valenciemes se je moralo pismeno zavezati več trgovcev, da bodo prodajali živila samo po oni ceni, ki jo predpisujejo delavci. Več trgovcev je zaprlo svoje trgovine. Mesarji so ustavili za nekaj časa svoje delo. V Fresnesu so delavci oropali neko trgovino... V St. Quentinu je razjarjena množica ranila podprefekta in dva redarja. Iz Bruslja poročajo, da so skoraj v vseh industrijalnih mestih gospodinje demonstrirale proti draginji. Gospodinje so hotele predpisati kmetom, po katerih cenah smejo prodajati živila, zlasti jajca, surovo maslo in mleko. Prišlo je ponovno do velikih izgredov. V Louvieru so morali orožniki zasedeti trg. V Jalemontu je morala policija ščititi kmete. V Lensu na Francoskem je oblegalo kakih 500 žensk mlekarne in so zahtevale ženske mleko po stari ceni... V Heninu, tudi na Francoskem, se je odigral tragikomičen slučaj. Župan je pokupil iz strahu pred gospodinjami vsa živila in jih je potem prodajal po stari ceni, kar je preprečilo demonstracije.

Odločilni krogi francoski uvidevajo počasi, da treba proti draginji kaj ukreniti. Temperamentni Francozi se ne dajo tako izmzgavati in biti, nego udarijo krepko nazaj. Vlada je sedaj z ozirom na draginjo znižala tovarne cene za prevažanje živil, da olajša transport živine in živil na trg.

Pa ne le na Francoskem, tudi po mnogih drugih državah se ljudstvo ogorčeno obrača proti izkoriščevalcem naroda. V Belgiji zavzemajo protidraginjske demonstracije vedno večje oblike. Ljudstvo je do skrajnosti ogorčeno nad prodajalci in prodajal-

Zahtevajte cikorijo

kami živil. V okolici Bona so delavci nekaterim kmetom požgali vse pristave. V Ostendu so meščani napadli branjevke in so jih pretepli.

Tudi v Avstriji so duhovi vsled draginje sila razburjeni. Ljudstvo je do skrajnosti nezadovoljno. Na Dunaju so bili 17. septembra strašni izgredi. Lačna masa je razbila vsa okna in porušila kar je mogla. Vojaštvo je streljalo in žrtev je ogromno. Zadnji čas je že, da vlada, država in posamezne dežele kaj izdatnega ukrenejo proti draginji. Zabraniti morajo, da nas razni bogataši in mogotci ter različni karteli ne bodo mogli več izkoriščati in izmozgavati. Pod pritiskom delavskih demonstracij lanske jeseni je Bienerthova vlada dovolila vvoz argentinskega mesa. Toda tudi takrat je državnozborska večina pod pritiskom trgovinskega ministra Weisskirchnerja odklonila predlog, da se dovoli ne omejeni vvoz tega mesa, torej kolikor in kadar ga bo treba. Vlada se je namreč ozirala na Ogrsko ter je menila, da treba za vvoz mesa pritrčila ogrske vlade. S tem so bili avstrijski konsumenti izročeni na milost in nemilost samovolji ogrskih agrarcev in ogrske vlade. Ti pa so delali seveda tako, kakor je bila njena korist. In tako je morala zadnja pošiljatev argentinskega mesa mimo nas v Italijo. Ogrski grofi in baroni niso dovolili, da bi ga bili v Trstu izkrkali. Seveda se izgovarjajo odločilni krogi, da ima od tega korist avstrijski kmet, ki lahko tako svojo živino dražje prodaja. Ali to ni res! Kmet je prav tako revež, kakor je mestni prebivalec revež. Posebno sedaj, ko mu je suša uničila vse pridelke in ne bo mogel rediti živine. Da se zapirajo vvozu mesa in živine meje, od tega imajo korist samo veletrgovci, razni agrarni oderuhi in karteli. Posamezniki se vesele, na milijone revnega ljudstva pa se zvija pod neznosno pezo draginje.

Trgovinske pogodbe z balkanskimi državami, zlasti s Srbijo so sklenjene izključno tako, da imajo od njih korist avstro-ogrski agrarci. Prepoved vvoza živine in znižanje vvoza mesa iz Srbije je pomnožilo pomanjkanje in podpira oderuštvo na domačih trgih. Nezaslišani carinski tarif je podražil živila in ustvaril posameznim kapitalističnim kategorijam pravi privilegij za brezvestno izkoriščanje. Razun tega podpira vlada z državnimi sredstvi snovanje kartelov, ki so le na škodo posameznikov.

Doslej je državnozborska večina preprečila vsak resnejši nastop zoper javno oderuštvo in je zavrgla malodane vse predloge, ki so imeli namen olajšati bremena nižjih slojev. Le tako

v korist Družbe sv. Cirila in Metoda!

je moglo priti, da so se cene živil skoraj podvojile. Od l. 1900—1909 so narasle podrobne cene surovega masla, krompirja, piva, špirlita za 30—35⁰/₀; cena kruha, zdroba, slanine, masla se je zvišala za 40⁰/₀; cene zelenjav in drugih prikuh pa za več kot 50⁰/₀. — Kava, cikorija, sladkor so se v zadnjem času izdatno podražili. Zaradi suše pa se podraži še pivo, (zaradi podraženja hmelja in ječmena), žito in krma. Pa se še vendar najdejo ljudje, ki trdijo, da ni draginje.

Draginja je tako silna, tako neznosna, da so vlada, parlament in občine prisiljene napeti vse moči, da se beda zmanjša. Predvsem se mora dovoliti brez zavlachevanja neomejeni vvoz argentinskega mesa, ker je to v sedanjem pomanjkanju edino sredstvo, ki lahko hitro vsaj deloma ublaži draginjo. — Odpraviti treba carino na najnujnejša živila: meso, žito in krmo. Dalje mora vlada dovoliti neomejen vvoz zdrave živine in zdravega mesa iz Srbije ter tudi pospeševati domačo živinorejo, ne da bi se pristransko protežirali veleposestniki proti manjšim kmetom.

Na ta način se vsaj deloma omeji draginja, tako da bodo srednji in nižji sloji pomirjeni pričakovali zime, brez strahu, da bi morali stradati in prezebati.

MANICA KOMANOVA:

Kozorog.

(Narodna pravljica iz našega kraja).

Ob vznožju Šmarne gore, ob poti, ki drži v vas Pirniče, je še dandanes velik kup razvalin, ki so brezdvomno ostanek kakega starodavnega gradu. O teh razvalinah si pripovedujejo tamošnji prebivalci sledečo pravljico.

Na kraju omenjenih razvalin se je dvigal pred mnogo mnogo leti krasen grad, ki je bil last imovitega, a zelo neusmiljenega graščaka. Največje veselje je užival ta trinog takrat, kadar je mogel uprav po živinsko mučiti svojo tlačane. Jemal jim ni le desetine od njihovega pridelka, nego največkrat kar celo polovico. Ker so bili včasih graščaki neomejeni gospodarji svojih kmetov, se ubogi tlačan ni mogel nikamor pritožiti. Ako

Zahtevajte cikorijo

je količkaj preglasno mrmral zoper svojega ošabnega gospodarja, švigal je že bič po njegovem hrbtu.

Toda graščak, o katerem pripoveduje ta pravljica, je izmislil za tlačane še neko drugo muko, nad katero se je brezsrdni hudoobnež naslajal. Imel je namreč zelo močnega kozla, ki ga je zaradi njegovih izredno velikih rogov imenoval »kozoroga«.

In kadar se je graščaku poljubilo, pozval je enega izmed tlačanov, da se je moral boriti s kozorogom. Pa kako boriti. Revež se je moral plaziti kleče, ali kakor pravimo: »po vseh štirih« proti kozlu. Kozel pa misleč, da ga oni s tem kliče na dvoboj, se je zaletel z vso močjo proti ubožčeku in ga obdelaval s svojimi velikimi rogov. Konec te grozne igre je bil vedno tak, da je nesrečni tlačan obležal s krvavo glavo, zmučen do smrti.

A kazen božja ni izostala.

Graščaku se je rodil deček. To dete je bilo čudovito lepo. Le na čelu se mu je zaznal nekak mal izrastek. Spočetka se zaradi tega ni nihče menil. Ali ko je postajal izrastek dan za dnevom večji, obšla je graščaka skrb in začel je klicati razne zdravnike, da bi ta nedostatek na ljubljennem sinčku odpravili. Pa glejte čudo, nobeden izmed neštevilnih slovityh zdravnikov mu ni znal pomagati. Izrastek na otrokovem čelu je vkljub očetovi skrbnosti postajal vedno večji in ko je bil sinko star dvajset let, je imel na čelu popolnoma tako močan in dolg rog kakor graščakov kozorog. Z leti pa je tudi vedno bolj pridobival kozlovske lastnosti. Uhajal je pogosto v Šmarno goro in objedal vršičke mladega drevja. Ljudi se je izogibal in pogostokrat je tako milo in glasno jokal, da se je čulo daleč naokoli.

Stari graščak je spoznal, da ga je zadela šiba božja. D.vjal je kakor obseden in si v obupu ruval lase.

Tlačani seveda niso imeli usmiljenja s starim grešnikom. Tembolj pa se jim je smilil ubogi sin »Kozorog«, — tako namreč so ga začeli imenovati zaradi njegovega roga in divjega vedenja, — ki je po nedolžnem trpel za grehe svojega očeta.

Prigodilo se je pa, da je brala nekoč v Šmarni gori jagode nedolžna deklica z imenom »Matjaževa Micika iz Zavrha«. Začula je mili jok izpod vrha Šmarne gore. Urno vzame košarico z jagodami in gre za jokom. In res kmalu najde za neko skalo sedečega »Kozoroga«, ki je pretakal bridke solze. Micika se ga ni prav nič bala, temveč pogumno je stopila predenj ter ga vpra-

ki se prodaja v korist narodnih društev!

šala, zakaj tako milo joka. Kozorog jo je molče pogledal, češ, »saj mi ne moreš pomagati« ter zaihtel še huje. Miciki se je nesrečni »Kozorog« v srce smilil. Nanovo ga je začela popraševati, s čim mu zamore postreči in utešiti njegovo bol.

»Dobra deklica,« — je začel »Kozorog« z žalostnim glasom, — »prešibke so tvoje moči, da bi mi mogla pomagati ter me rešiti iz obupnega stanja. Glej, če bi hotela, da bi bil jaz kakor drugi ljudje, morala bi si tu doli pri znamenju Matere Božje odrezati svoje zlate lase ter jih oviti Mariji okrog nog. Nato bi morala sezuti svoje čevlje ter jih podariti prvemu siromaku, ki ga srečaš. Za tem bi morala iti v pirniško cerkev in zajeti iz kropilnika s periščem blagoslovljene vode ter jo v perišču prnesti tu gori in jo razliti na mojo glavo. Vidiš, dobra deklica, da vsega tega ti ne zmoresh.«

»Nič drugega nego to?« je vzkliknila Micika radostno in kakor bi trenil, je zbežala navzdol in se ustavila šele pri znamenju Matere Božje, ki je še dandanes skoraj ob vznožju šmarnogorskega hriba.

Urno je potegnila iz žepa majhen nožiček ter si brez pomisleka odrezala svoje dolge zlate kite, ki jih je ovila okrog Marijinega kipa.

Zdajci pa se oglasi ubogi siromak, ki je počival za znamenjem ter jo poprosi milodara. Takoj si je dobra Micika sezula svoje čevlje, jih dala siromaku, nato pa kar bosa hitela čez pesek in kamenje naravnost proti pirniški cerkvi. Cerkevica je bila slučajno odprta in Micika, dospevši tja, je tekla takoj h kropilniku, zajela polno perišče vode ter — hajdi nazaj proti Šmarni gori. Toda pot v goro ni bila tako lahka kakor preje navzdol. Bose nožice so ji že krvavele, a ona se ni zmenila za to. Trdo je držala skupaj perišče, napolnjeno z blagoslovljeno vodo in hitela, hitela...

Po dolgem, skoraj nečloveškem trudu, zdelana do smrti, je prispela končno vendarle do svojega cilja, do — »Kozoroga«.

Jedva je imela še toliko moči, da je spustila blagoslovljeno vodo na »Kozorogovo« glavo, potem pa se je od same utrujenosti sesedla...

A komaj je bil »Kozorog« omočen z blagoslovljeno vodo, že mu je odpadel s čela sramotni rog in z rogom vred je seveda zgubil tudi vse druge kozlovske lastnosti.

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

Ves prevzet veselja in hvaležnosti, se je vrgel pred Miciko ter se ji s solzami v očeh — a to so bile solze blaženega veselja — pristrčno zahvaljeval.

Ko se je Micika nekoliko odpočila, sta šla počasi roko v roki v dolino proti očetovemu gradu. Pred gradom je rekel lepi graščakov sin, nekdanji »Kozorog«, Miciki:

»Draga moja, hvaležnost, ki jo čutim do tebe, je tolika, da hočem deliti vse ogromno premoženje s teboj. Glej, ta mogočni grad bo moj in — tvoj. Micika, ali hočeš postati moja žena?«

Seveda je Micika z veseljem privolila v to . . .

Tri tedne pozneje so obhajali v gradu tako sijajno in bogato svatbo, da njej enake ni videl nikdo ne prej, ne pozneje.

Na svatbo je povabil mladi graščak tudi vse tlačane ter je s tem pokazal, da jim bo dober in usmiljen gospodar.

Stari graščak se je vsled tako hude šibe božje ki ga je zadela, popolnoma spreobrnil. Kakor je prej tlačane trpinčil, tako jim je sedaj skazoval samo dobrote. Dočakal je celo še to srečo, da je pestoval lepe in zdrave vnuke. Ko pa je umrl, je zapustil mnogo tisočakov revnim tlačanom.

BERTA:

Kako se je razvijal moj sinček, dokler ni shodil.

Najsrečnejše smo matere, če vidimo, da se naši otroci dobro razvijajo. Otrokov napredek odmeva v našem srcu in vzbuja zadovoljnost. Da nam srečni čas, katerega uživamo v družbi s svojo deco, ne izgine iz spomina, je dobro, da si napišemo, kadar nas je kaj razveselilo. Tudi jaz sem si napravila tak zapisnik in upam, da bo zanimal kolikor toliko slovenske matere, ki skrbno opazujejo svojega otroka, ker bodo lahko primerjale.

Telesne sile. Glavico pokonci držati se je učil moj otrok 4 mesece, sedeti se je naučil s 6. meseci. Od 7. meseca dalje se je plazil. Če se je naslanjal z obema rokama, je stal in hodil od 9. meseca dalje, če se je držal le z eno roko, pa

Zahtevajte Zvezdno cikorijo!

od 11. meseca dalje. Brez vsake opore je stal in hodil prvič, ko je bil leto dni star. Vendar se je še 2 meseca rajši plazil. Od konca 15. meseca je samo hodil »po dveh«.

Čutila. Vid. Prehudo svetlobo je oko začutilo 1. dan. Z očmi je sledil od 10. dne dalje (začetkoma komaj znatno); tujca je ločil od domačina v 6. mesecu. Sluh. Najbrže je slišal že prve dni. Premočnega zvoka se je vstrašil v 2. mesecu. Z 8. meseci se je priplazil k meni, ko sem ga poklicala; v 10. mesecu se je takoj ozrl v ono stran, odkoder je prišel glas, uro je nesel k ušesu z 11. meseci. Vonj. Dišečo stvar je nesel pod nos v starosti 12. mesecev. Čut. Z ustecami je čutil takoj, z roko se je tudi oklenil takoj, sam je za igračo prijel v 5. mesecu. S 6. meseci je zajokal, če je čutil, da sem mu vzela kaj iz rok. 10 mesecev star mi je na zahtevo igračo prostovoljno dal iz rok. Okus. Z 8. meseci se je branil piti iz steklenice, preje okusa nisem preskušala, ker sem otroka samo s svojim mlekom hranila.

Čustva. Veselje v 2. mesecu, ker se je nasmehnil. Veselje z igračkami ali drugimi predmeti v 8. mesecu. Jeza v 6. mesecu. Strah pred tujci s 7. meseci.

Igra in delo. V prvih mesecih se je le igral z rokami in nogami v zraku. V 6. mesecu je deval igračo iz roke v roko. V 9. mesecu je razbijal s kladivom in deval svinčnik v luknjice. Z 11. meseci je odpiral in zapiral vrata. Z 12. meseci je postavil kegelj in deval po celo uro igrače v lonec in iz lonca. 14 mesecev star, je iskal zgubljeno igračo. 15 mesecev star, je plesal. Z 11. meseci se je skušal česati. Z 12. meseci je drgnil čevljev s krtačo. S 15. meseci je prinesel očetu na povelje čevlje.

Z 8. meseci je prišel, če sem ga klicala. Z 10. meseci je razumel: Daj sem! S 15. meseci je poiskal na vprašanja uro, mačko, sladkor in izvrševal sledeča povelja: Telovadi! Plešil! Spravi v stran! Pojdi »štupo ramo«! Poznal je vse domačine po imenih, hišna orodja, dele trupa.

S 6. meseci je izgovarjal »mam«, z 10. meseci »baba«, z 11. »teta«, z 12. »papa«, s 15. »tutl« (cuker).

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

RAZNOTEROSTI

»Mladika«, žensko vzgojevalno in naobraževalno društvo. V Ljubljani so že pred leti ustanovile Slovenke internat, kjer dobe slovenske dekllice udobno, krasno stanovanje in hrano ter se lahko šolajo v katerikoli ljubljanski šoli in se izobrazujejo za praktično življenje in za različne poklice. Ker so bili sedanji prostori pretesni, je dal zgraditi odbor »Mladike« novo dvonadstropno stavbo, ki stoji v najlepšem delu mesta (Bleiweisova cesta poleg dekliškega liceja) in je prekrasno urejena. Ta lepi slovenski internat ima krasne, zračne spalnice, kopalnice, igrišča, velikansko, moderno urejeno kuhinje, slikarski atelier i. t. d. i. t. d. Odbor se ni zbal ne truda ne žrtev in je zavod resnično v ponos in čast Ljubljane ter vse Slovenije. Zato ga slovenskim narodnim rodbinam najtopleje priporočamo. V zavodu je skrbjeno tudi za pouk v raznih jezikih in v glasbi.

Gospodinjski tečaj slovenskih učiteljic. Dne 28. avgusta t. l. se je zaključil v Ljubljani štiritedenski gospodinjski tečaj, ki ga je priredilo pod vodstvom strokovne učiteljice, gđčne. Jerice Zemljanove »Društvo slovenskih učiteljic« v prostorih dekliškega internata »Mladike«. Tečaja, ki je obsegal v prvi vrsti kuhanje, se je udeležilo 14 gojenk- učiteljic. Z veseljem pozdravljamo take tečaje; naj bi se odslej vršili vsako leto, saj baš učiteljice imajo malo prilike, da se izuče v gospodinjstvu, zato jim morajo biti gospodinjski tečaji nad vse dobrodošli.

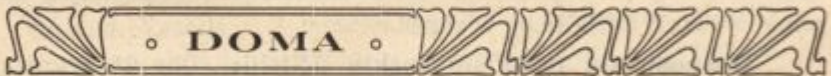
Ženske študije na avstrijskih vseučiliščih. Kakor javlja izkaz, ki so ga izdali avstrijski akademski senati, je bilo letošnje šolsko leto na vseh avstrijskih univerzah vpisanih 1993 žensk, in sicer 253 rednih, 13 izrednih in 5 hospitantk na medicinski fakulteti; — na filozofski fakulteti 643 rednih, 911 izrednih in 124 hospitantk. Med 911 izrednimi slušateljicami le bilo 133 učiteljskih kandidatk za realne šole. Na juridičnem oddelku, ki ga doslej redne slušateljice še ne smejo posečati, je bilo samo 44 hospitantk. Ker študira na vseh avstrijskih univerzah 24.804 dijakov in dijakinj, je med temi približno 8% žensk.

Duša Perzijanke. V perzijski zbornici se je vršila nedavno zanimiva debata. Neki napredni poslanec se je v lepem, velikem govoru zavzel za ženske pravice ter je slavil lepe lastnosti

Zahtevajte Holinsko žitno in sladno kavo!

ženstva. Končno je zahteval, da dá zbornica ženskam politične pravice. Temu pa so drugi poslanci živahno nasprotovali. Napredni poslanec je bil pozvan k redu, češ, da je nedostojno in nedopustno vlačiti ženske v politične debate. Neki poslanec — duhovnik pa je dejal, da je taka zahteva bedarija, ker ženske sploh nimajo duše. Nasprotovalo bi vsem načelom islama, če bi se dvignilo žensko z njenega podrejenega stališča, ki jej je usojeno. Zbornica je šla potem preko te debate na dnevni red. — V državi, kjer debatirajo v državnem zboru, ali ima ženska sploh dušo ali ne, se ženskam vsekakor slabo godi. Toda tudi nam ni končno nič bolje; kdaj se je v parlamentu kdo tako toplo zavzel za žensko osvobojo, kakor prvoimenovani govornik v perzijski zbornici.

Ženska na španski univerzi. Španski kralj Alfonz je izdal odlok, po katerem smejo ženske posecati špansko vseučilišče.

Jajčni sneg najlažje stepeš, če so beljaki jako mrzli. Zato postavi poleti kotliček z beljaki v skledo mrzle, zelo osoljene vode in sicer na hladnem prostoru, kjer je prepih.

Ajdovi zavitki. Popari pol litra ajdove moke s slanim kropom in napravi iz tega in enega jajca bolj mehko testo, katero razvaljaj in razreži. Že prej pa sesekljaj zelenega peteršilja ter ga ocvri na surovem maslu z drobtinami; temu primešaj zdrobljenega sira, malo kisle smetane, 2 rumenjaka in soli. Deni na vsako krpico kupček tega nadeva, stisni dobro robove, skuhaj zavitke v slani vodi, potresi jih s kruhovimi drobtinami in zabeli s surovim maslom. Prav isti nadev uporabljaš lahko za zavitke, kolačke ali buhtločke iz shajanega testa. Če deneš v testo dovolj surovega masla in jajec, so taki pečeni kolački jako dobri.

Pirogi so kolački iz shajanega testa, nadevani z različnimi mesnimi nadevi ter lepo rumeno pečeni. Seveda ne smeš za piroge devati v testo sladkorja. Pirogi so jako priljubljena ruska narodna jed.

Če je komu slabo ali če omedli, je v prvi vrsti potrebno, da mu odpneš obleko in ga pelješ ali neseš na sveži zrak. Bolnik naj leži na hrbtu. Če ima obraz kakor ponavadi blede, naj mu glava leži nizko. Poškropi ga z vodo. Daj mu tudi poduhati amonjaka ter mu drgni senci z jesihom ali s francoskim žganjem. Ako more bolnik požirati, mu daj malo konjaka ali vina ali 10—15 Hoffmanovih kapljic.

Barvasto ali pisano perilo. Pisanih oblek, predpasnikov i. t. d. ne namakaj nič, nego jih takoj izmenčaj v gorki milnici ali v gorkem lugu, (zadnje pa le, če je barva zelo stanovitna). Nikdar pa ne smeš barvastega

Zahtevajte Holinsko cikorijo!

perila kuhati, četudi morda misliš, da ne izgubi barve. Posebno pa mora biti barvasto in belo perilo strogo ločeno. V milnici izmencano perilo izplakni dobro v tekoči reki ter ga takoj obesi v senci. Za rudeče, rožnato in vijoličasto perilo prilij milnici četrti del jesiha, ki ohrani barve neizpremenjene. Tudi malo galuna je dobro raztopiti v vodi, kjer pereš pisano perilo.

Kdo je iznašel limonado? Že v 10. stoletju so prinesli Arabci limonovo drevo v dežele ob Sredozemskemu morju in so ga najpreje nasadili v Palestini, v Egiptu in v severni Afriki. V 11. stoletju so ga začeli saditi tudi na Španskem in kmalu potem v Siciliji. Prerok Mohamed je bil z izrekom: »Vse, kar opijani, naj bo proketo« prepovedal pristašem korana opojne pijače; in tako so si ti skušali prirejati drugih okrepljujočih pijač. Zato so rabili tudi limone oziroma njihov sok, čemur so pridevali menda tudi sladkorja.

Muhe, prenašalke nalezljivih bolezni. Razna raziskavanja so dognala, da muhe in druge žuželke raznašajo prav v obilni meri nalezljive bolezni. Zlasti noge muhe so tako ustvarjene, da se jih primejo ona mala, prostemu očesu nevidna telesca, ki povzročajo nalezljive bolezni, namreč bacile. Sami pač vidimo, da muhe vse oblezejo, zato so tudi glavne prenašalke legarja, jetike, škrlatice, davice in drugih hudih ter smrtnonevarnih bolezni. Zato uničujmo muhe, ki tudi sicer vse onečedijo, preganjajmo jih ter pazimo, da ne pridejo do naših živil. Vse one jedi, ki jih prinesemo s trga, pa pred uživanjem dobro operimo in osnažimo.

Skoro nikdar se ne strinjajo ljudje v kaki stvari. Vsak ima o nji drugačne misli. Ta jo hvali, oni jo graja, temu ugaja, onemu ne ugaja. Prav res je, kar pravi star pregovor: Kolikor glav, toliko misli. Pa vendar ne vedno. So stvari, o katerih so vsi ljudje ene misli. Ampak redke so take stvari. Brez dvoma pa smemo med te stvari šteti Kolinsko kavno primes. O Kolinski kavni primesi gre res povsod samo en glas: da je najboljši kavni pridatek. Posebno slovenske gospodinje so si v tem že popolnoma edine, kar izpričuje pač najbolje nepregledno število pohvalnih dopisov, ki jih od vseh krajev dobiva od slovenskih gospodinj Kolinska tovarna v Ljubljani za svojo kavno primes. Pa čudno res ni, da se je Kolinska kavna primes tako zelo priljubila slovenskim gospodinjam in jo najdemo v vsaki slovenski hiši — preprosti in odlični. Saj je najboljša tista kava, ki smo ji prideljali Kolinske kavne primesi. Ima izboren okus, prijeten vonj in lepo barvo, in taka kava, ki ima te lastnosti v najpopolnejši meri, je najboljša. V najpopolnejši meri pa te lastnosti da kavi edinole Kolinska kavna primes. — Pa še nekaj je Kolinsko

kavno primes našim gospodinjam priljubilo: ta okolnost, da je Kolinska kavna primes pristno domače blago, edini res slovenski kavni pridatek. Naše gospodinje so razsodne in vedo dobro blago ločiti od slabega, pa so tudi narodno-zavedne in vedo ločiti domače blago od tujega. To je vzrok, da kupujejo samo izborno in pristno domačo Kolinsko kavno primes. Tako bo ostalo vedno!

Konfekcijska trgovina

Maček & Co.

Ljubljana, Fran Jožefa cesta.

*Najnovejše, najmodernejše obleke za
gospode in dečke. Obleke po meri.*

Lastna krojačnica. Stalne cene.

Ime:

R. Miklauc

Ljubljana

*bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga za*

obleko in perilo

Izprašan optik

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 9

Priporoča svoj dobro urejeni

optični zavod

kakor različne vrste naočnikov, ščipalcev, toplomere, zrakomere, daljnogleda itd. itd.

Priporočam svojo veliko zalogo

švicarskih ur,

zlatnine in srebrnine,

gramofone po nizkih cenah.

Nikeln. žepna ura od K 3'50 naprej
srebrna cilin. „ „ „ 6'50 „
budilke „ „ „ 3' — „

Zahtevajte novi cenik, ki ga pošljem zastonj in franko.

Trgovina
s špecerijskim blagom

Trgovina
z moko in dežel. pridelki

- Točna in solidna postrežba -

A. ŠARABON & Ljubljana

Glavna zaloga rudninskih vodâ

Veležgalnica kave

z električnim obratom.

Zaloga
istrskega, laškega brinja

Zaloga
vsakovrstnih semen